

Ciutat amb cor de poble

A Vila-real tenim un deute amb els animalets. Els animals han sigut partícips de la nostra història d'èxit, del nostre progrés. Especialment tres d'ells, sense menysprear a gallines, coloms, conills, pardalets de tot tipus, que es criaven als corrals, per al consum humà o per a la companyia. Ho he viscut de primera mà al meu barri, a ma casa... Encara queden gàbies de conill o de les gallines a casa de la meua àvia o a casa ma mare; el meu pare, que en pau descanse, encara criava conills a casa per afició fa només dos anys... Les pilotes de Nadal ja no són el mateix ara, com les enyore...

Ha sigut, doncs, molt important la relació de Vila-real amb tots aquests animals. Però hi ha tres, com els deia, que han marcat la diferència i amb els quals tenim un deute històric i ja treballem en fer-los els merescuts reconeixements. Tres animals que han marcat la diferència perquè han treballat amb els nostres avantpassats de sol a sol. Gràcies a ells i a les persones que van saber, amb la seua capacitat innovadora i emprenedora, agafar el testimoni som hui el que som. Em referisc a les aques, els gossos (amb especial menció al nostre *fusterier*) i als gats.

Mots joves creurien que és una pel·lícula si pogueren veure vídeos del treball de les nostres aques i carros per a llaurar, transportar, de les dures penyes foradades, de l'horta al secà. Més tard, maneiant tota la taronja als magatzems, a l'estació de mercaderies que teníem a Vila-real, als ports... és impressionant.

Com a cuidador, avisador i acompanyant de la seguretat dels nostres llauradors, caçadors de peces cinegètiques, de conills, serps i especialment de rates, el valencià i tant vila-realenc *fusterier* o gos rater valencià. I per a les rates, als corrals, al carrer, el millor i més sostenible raticida: el gat.

No vull oblidar-me de les vaques i de la nostra tradició de bous al carrer o la columbicultura. Les vaqueries han sigut fonamentals. Encara jo n'he conegut.

Com veuen, la relació i deute de Vila-real amb els animals és impagable. Ens han aportat el que en tots els pobles, però ací especialment les aques ens han ajudat a créixer i emprendre el camí de poble a ciutat, la modernització, la industrialització i el progrés. Pas previ per a què, després, prengueren el relleu personalitats com José Juan Pérez Brun (Macaper) i José María Gozalbo Safont (Carrocerías Gozalbo, Alaplana, Vidres). Dos importants personatges dels quals anem a impulsar des de l'Ajuntament un treball d'investigació per a ficar-los en valor com mereixen. Però d'aquest important tema parlaré més endavant.

Seguint en la relació de Vila-real amb els animals, el creixement de la ciutat en la primera meitat del segle passat va fer que es perdera la tradició de celebrar, dins la nostra tradició cristiana de la que tan orgullosos ens sentim, la festa de Sant Antoni Abad, patró dels animalets. Però va ser un grup de joves en una institució pilar de la nostra història, la nostra Congregació de Lluïsos, Medalla d'Or de Vila-real, qui va recuperar en el seu centenari, fa 51 anys, la tradició.

En els últims anys m'he bolcat com alcalde per a què l'Ajuntament s'implique i ajude a les nostres entitats a continuar fent bategar el nostre cor de poble, doncs estic convençut que el nostre èxit en aquest segle tant globalitzat, de canvis permanents i complexe, està en consolidar la Vila-real ciutat però sense perdre les nostres arrels. Per això, a través de la col·laboració més forta de la nostra història, reforcem els convenis amb les nostres entitats. En aquest cas, amb la matxà dels Lluïsos de Vila-real, per la qual vull agrair de nou el treball del president, Javi Andreu, i tot l'equip. Però també amb la del gos rater, Gats de barri o el tir i arrossegament.

Per tot açò, per a què no tornem mai a perdre aquestes importants tradicions que ens uneixen, congreguen, creen identitat i dinamitzen la ciutat, el seu comerç, la seua economia, he plantejat la protecció com a BIC de la Matxà. Serà la primera d'algunes iniciatives més que impulsarem per a què la nova Vila-real del segle XXI es consolide com una ciutat amb cor de poble.